

Упра

ԱՐԵՆՈՐԵԱՅ ԹԵՐԹԸ

ԹԱԳԻՒԽՈՒՄ Հրատարակում է նոյն դիրքով և ծրագրով ամեն օր, բայց կիրակի եւ տօներին չետեւող օրերից: (Տարուայ լինթացքում՝ “Նոր Դար”, ը լոյս կըտեսնի առնուան 220 – 225 պատամ):

“ՆՈՐ-ԴԱՐ,” Ը ՍՏԱՆՈՒՄ Է ԵՒ ՍԵՊՀԱՆԿԱՆ ՀԵՇԱԳԻՐՆԵՐԸ

"Կոր-Դար", ի տարեկան գինն է 10 լուրի, վեց ամսուանը՝ 6 լուրի թիֆլիսից դուրս, ամիսը 1 լ. 50 կ., հասով գորսը՝ 7 կ., թիֆլիսում՝ 5 կազ.:

ԵՒՐՈՊԱՅԻ, ԹԻՏՐԵՒՄԱԿ և այլ Հեռաւոր երկիրների բաժանորդները վճարում են տարեկան 40 ֆրանկ:

ԱՄԵՐԻԿԱՆ բաժանորդները վճարում են տարեկան՝ 8 դոլար: “Նոր-Դարչի-ին բաժանորդ են գրասաններ ամենի 1-ից միայն:

Ошар բաղադրից բաժնորդ գրուզիները դիմում են նմքագրութեանը պահանջում են Տիֆլիս, և Պետական շահուական գործադրութեանը պահանջում են Տիֆլիս (Caucase) Rédaction du journal „NOR-DAR“.

Խմբագիր հրատարակիչ՝ ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՀՈՒՆԳԱՐԵՐԵՆ ՄԱՍԿՐԵՐԻ

ՔՐԻ 4 ԱՊՐԻԼ 1895

ԲԱԳՈՆԴԱԿԱՐԱՔԻՒՆ	
ՀՈՒՆԴԱՐԵՐԵՆ ՍԱՍԱՐԵՐԵՐԻ	4 ԱՊՐԻԼ 1895
ԱՆՁ ԼՈՒ-ՔԸ 2ԲԱՆ. Վ-ՊԵՖ ԽԵՂՄԱՐ ՎԱՐԴԱՐԵԱԿ. Կ'ԱՌԱ-	5
ՆԵՐ ԱՌԱՋԻՆԻ	5
ԱՐԱՐԱՏ ԿԱՐԱՐԱ ԱՊՈՒՆԻՄՈՒՄ. Հայ և հանգարացի.	5
ԱՐԱՐԱՏ ՎԱՆԱՐ. Աւել թէքէ պատ.	5
ԱՐԱՐԱՏ ՎԱՐՄԱՐԵԻ. Խոչես որ մեն գքը բարսաւթիւն.	5
Ա- ԱՆԵՔ. ԱՆԵՔԻՆ. Գեղանինք ու բաղադրելը	5
Ա- ԱՆԵՔ. ԱՆԵՔԻՆ. Ուշաց Առաջինի մի մաս.	5
ԱՆՀ. ԱՎՐՈՐԵ. Հայ լուսնի տեղ.	10
Ա- ԱՆՀ. ԱՆՀԻՆ. Հայականութիւն կրօնի հետ.	10
Ա- ԱՆՀԱՅԱՆ ԱՆՀՈՒ. Հայականութիւն կազմակերպեած ազգական հիւնը	10
Ա- ՆԻՊՈՂ. ԴՈՒՐԻՑ. Առա խուսդրեցի	10
Ա- ՍՎԵ. ՍՎԵ. Ուշաց Առաջինի մաս.	10
Ա- ՄԱՆ. ՄԱՆԱԿԵՐԵԱՆ. Սպիր ու երանինքուն մի.	10
Ա- ՑՈՂ. ՑՈՂՈՒ. Հայ բացացացի, հանգարացոց	11
ԱՆՀ. ՀԱՀ. Հայաստան արքային թագավորութիւններ.	11
Ա- ԳՈՒՐ. ԳՈՒՐԻ. Առանձնա անհանգիւնի	11
Ա- ՀՈՒՐԱ. ՀՈՒՐԱ թագի առ մարդուն.	11
Ա- ԱՐԱՎՈՒՐԱ. ԱՐԱՎՈՒՐԱ. Առ հայ քայլաց.	11
Ա- ԳԵՎԱՐԵԱՆ. Անգ և միշտ.	11
Ա- ԱՐԱՎՈՒՐԱ. ԱՐԱՎՈՒՐԱ. Առ մենակ առ պայման.	11
Ա- ԿԵՎԱԿԵՆ. Եթե հայեցած մ' մինեն.	11
Ա- ԱՐԱՎՈՒՐԱ. Հայ ախայոյք.	11
Ա- ԱՐԱՎՈՒՐԱ. Արտոս ու առած պատճեած անգ մի.	12
Ա- ԱՐԱՎՈՒՐԱ. ԱՐԱՎՈՒՐԱ. Եթ են անգարացի.	12
Ա- ԱՐԱՎՈՒՐԱ. ԱՐԱՎՈՒՐԱ. Ենանակ գերմանակ եմ,	12
Ա- ԱՐԱՎՈՒՐԱ. ԱՐԱՎՈՒՐԱ. Հայաբացի պարագան.	12

ԴՐԱՎՈՒՅՆ ՇՈՒՆԿԵՐՆԵՐՆ Ակցիա պարագաներներն առաջ	128
Ի-ՄԱՐԿԱՆ. Հայ կիրա	129
ԹՐՈՂ ԾԱԼԱԲ. Օդիրդու տրիսկելիներ	131
ԾԱԿԱՐԱ ՀԻՒՆԿԵՐՆԵՐՆ. Հայոց իրավունքի ի ՏԵՂԱՆ	132
ԴՐ. ԱՎԱՐՈՒ ՀԱՅՈՒՄԱՆ ԳԹԱՅԹԻՆ	136
ԴՐ. ԱՎԱՐՈՒ ՀԱՅՈՒՄԱՆ Եղանց մասն որ	140
ՓԼՈՒՍ ՄԻԱԽՆԴՅԱՆ. Առաջամասարիներ	140
ԴՐ. ԼԻ-ՑԻ-Ձ. ԿՈՐ-Ձ. Հարիս քրիստո անորոշ	141
ԵՄԵՐԵՎԱՆԻ ՄՐԴԱՎԱՐՆ. Դեհականի վարորդ	141
ԴՐ. ԱՎԱՐ. ՄԻՐԱՅԵՐՆԵՐՆ. «1855»	142
ԳՐԱԴՐ. ԿՈՎՐԻԴՐԵՐՆ. «Արմենիա ու Խաչի Սահմանական	142

ԴՐԱ ՀԱՇՎԱԿԱԿՈՒՅԹԻՆ

*Ա. Ե. Ս. — Ցարութիւն Արարատեանի Խնդիրը: Բազու. Տպարան
Հայաստան, 1894: Տպ. թիվ 222. էջմբ. 50 լ.*

Աղջևանական Դ. Երիթեման - Ամենայն Հայոց Կաթոլիկոսութիւնը
եւ Պատվասի Հայո ԽՍ Պարտ Պարուն: Մամ Ա. (1800 - 1832թ.)
Թիֆլիս Արքածափ տպարան Մ. Մարտիրոսեանի եւ
ընկ. 1894: Տ, Ներս Փ. ԳՏ-ԲՀ: Մամ Բ. . . . . Եւ Տիգրա-
կոսութիւն 8. Ենիշանձն ՎIII Առարկցուց եւ
Պոտուժ Ա. (1831 - 1842թ.) Առ Տ, Ներս ՎIII+592

1894 Տեղեկագիր Հայ Ըսթերցատան Զմիւռնիոյ Հաստատեալ
1869ին. Երևան 25բդ: Զմիւռնիս Տպ. Վիշ. Պ. Թաղե-
ան, 1894 թվականի հաւաքածու:

ԳՐԱՎԱՀԱՆԻ ԹՂԱՔԱՎԱՀՈՒ
Գ. Գ. ՊԱԼԵՆՑ
Կ. ՊՈԼԵԱ ՀԱՅՄԱՆՔԱԾԱՐ ԵԶՈՒԹՅԱՆ, 20.

(Տես թ. 1—12, 1894ի նոյեմբ. կողմ.)

13.

ՏԵՐ-ՑՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ Գ. Գ. — Առաջ-
նարդ գրիպ: Թարգմ. և Գաղղրէելն: 1891:
80 էրեւ 155: Գինը 5 դրւ.:

14.

ԲԱՐԵԿԵՆԴՐԱՎԱՐ ԱՆԿՈՒՏԻԿՈՒՄ, Կա-
տախանց մէկ արարով: Թարգմ. և Գաղղրէելն:
— Տէր եւ Հրատարակիչ Տ. Գ. Փ. Գուշչուն:
կ. Պոլ. ապ. Աստուած. 1893: 80 էրեւ 20: Գինը
1½ դրւ.:

15.

ԽԵՇՈՒՆԻ ԳԱՎԱՐԿԻՆ Հ. — Վեցուե-
պրոփ ժամանակած մասունք: Կատախանց
մէկ արարով: կ. Պոլ. ապ. Ճիվէէկ. 1893: 80
էրեւ 36: Գինը 2½ դրւ.:

16.

ՄԱՆՈՒՐ ԶՈՒՄԱՐԱԱՆԻՔ (Հաւաքածոյն) Կը
պարանակէ 53 հաս զումարանիներ: Հրատա-
րակիչ Տ. Գ. Փ. կ. Պոլ. ապ. Ճիվէէկ. 1891:
120 էրեւ 32: Գինը 50 փարա:

17.

ԸՆԴՀԱՐ ԶՈՒՄԱՐԱԱՆԻՔ ՕՐԵՑՈՑՑ 1895 ՏԱՐԻՈՑ
— Միավանութիւն Ա. Փրկիչ հիւանանցին:
կ. Պոլ. ապ. Մերկիչ. 1894: 120 էրեւ 240:

18.

ԿՈՑԻՆ — Համաօս:

19.

Խրամէի Սահմանէ իւ խթիբամաթը առյիշէ
1895 սէնէյի խամբէկէնէն մասունք: կ. Պոլ. ապ.
Մասութ. 1894: 120 էրեւ 256: Գինը 2 դրւ.:

20.

ԳՈՎԱՎԳԻԵԱՆ Գ. — Միին թիւացք թու-
արանութեան մասունք եւ զարուոր: Գ. Եւ. Դ տա-
րի: կ. Պոլ. ապ. Մասութ. 1894: 60 էրեւ 212:
Գինը 5 դրւ.:

21.

ԹԱՒԹԻՄԵԱՆԵԱՆ Մ. Ա. — Վաշխառուին
աղիկը: կ. Պոլ. ապ. Ա. Պիկէրեան 1894: 30
էրեւ 139: Գինը 5 դրւ.:

22.

ՄԵ-ԾԻՄԵԱՆ Ա. Ա. — ճշմարիս կիս,
չեռելուութեան Աւելիցը թիւիրի: կ. Պոլ. ապ.
Մասութ. 1894: 80 էրեւ 220: Գինը 5 դրւ.:

ՀԱՅԵՐԻՆ ՀԻՆ ԶԵՐԱԳԻՒՄՆԵՐ

ԱՐ գնուին: Զեռազրի մանդաման
ստորագրութիւնը եւ ուղուած գինը
Ժանուարնել

“Աշանդիսիս, Խմբագրութեան:

Յարգոյ Ըսթեցուաց ուղարկութեանը կը յանձնի
Ետեւալ հնտագրորակն մասեան (Ծ ծր. 326)

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՀԵՇՈ ԳԵՐՈՎՈՒՆԻԹԻՄԵՆ և ՅԻՆՈՒԹԵՆ
ԿԿԵՎԵՑԻՑ ՆԱՑ

Ի ԿԱՌՈՒՑՈՑ ՔՈՂԱՔ ՀՈՒԴԵՐ ԵՎԵԼԱՌՈՒՇՈՒՑ

ՄԵՄՐՈՊ Վ. ՈՒՂՈՒՔԻԵԱՆ

ԺՈՂՈՎՐԴՈՒՄ ԱՊԵՏ Ի ՄԵ Կ. Զ. Հ.

ՎԵՆԵՑԵՐԻ

1891

ԵՆՈՐՀԵԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ԱՐ յայանեմ Միաբանութեան խորին
շնորհակալութիւնը “Թիվլիսի Հայոց Հրա-
տարակչական Ընկերութեան”, Յարգ. Վար-
չութեան, որ արդիհաճեցաւ Ընկերութեան
Հրատարակութիւններէն մի գրինակ նուիրել
մեր մատենագրաբանին:

Հ. Գրիգորիս Վ. Գալէմքեարեան
Մատենագրաբանական

ԿԱՄԻՒՏԱՆ Ա. ԱԿԱԿՅԱՆ

ԱՌ-ՀԵՐՆ ԲԱՌ-ՇԻՐԵ

Հ Ա Տ Ե Ր Ե Ն - Գ Ա Գ Հ Ե Ր Ե Ն

Ո. — ՄԱՄԿԵԴՈՂԵՆ (47 թիւթ = 74 կ. Զ.)

Բ. ՑՊԵՐՎՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼԵԱ Տ Ա Պ Ա Ռ Ո Ս Ե Բ Ե Ն

ՆՈՐ ԲՈՒՐՈՒ
ԱԿԱՊԵՐԵՔԵԿ ԱՎԱՋԵՐԵԿ

ՅՈՒՆԵՑ

ԲՐՈՅ. Վ. Ա. ՑԱԿԱՐԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Զ. ԹՈՐՈՍ Ե Բ Ե

ԿԱՍՏԵՆԴՐԱՆՈՒՊՈՒՏԻՍ

Տ Պ Ա Ր Ե Ա Ն Ս Ե Ր Վ Կ Ի 2 Ե Ն

1892

Բառզիրու 8', ծր. 728 սկսան 1892ին տպագրուիլ
եւ աւարտուած ցան սեսան ներկա տարի 1893: Կը
րովանակէ “Առաւել բան 55000 բառ, ոժ եւայլուն:
Գինը է Խանթին 54 կը. — Փատակաց” 60 կը. —
Համբ թուղով եւ կազմով 80 կը.: